बागमती प्रदेश सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय

कृषि विकास कार्यालय

सिन्धुली

धानको कालोपोके रोग (False smut of rice)

Ustilaginoidea virens नामक ढुसीले गर्दा हुने यो रोग चिसो र धेरै वर्षाको मौसममा बढी देखिन्छ। यो रोग लागेको सुरुको अवस्थामै व्यवस्थापन गर्न नसके कालान्तरमा यो रोग सबै बालिमा फैलिएर निकै नोक्सान पुर्याउने गर्छ ।

लक्षणहरूः

- बालामा सुरुमा पहेंलो ढुसीको थुप्रो देखिन्छ ।
- पछि हरियो र अन्तमा कालो रङको डल्लो जस्तै देखिन्छ ।
- यसले केवल प्रजनन अङ्गमा मात्र असर गर्छ ।

नियन्त्रण र रोकथामः

- रोगबाट संक्रमित बालाहरू काटेर पोलिथिनमा हाली खेतबाट टाढा लगेर जलाउने,
- छिटो रोपाइँ गर्ने,
- माटो राम्रोसँग खनजोत गरी घाममा सुकाउने,
- रोग प्रतिरोधी जातहरू प्रयोग गर्ने,
- दलहन बालीसँग बाली चक्र अपनाउने,
- कार्बेन्डाजिम ५० % WP @ २ ग्राम/लिटर पानीको दरले बीउ उपचार गर्ने,
- धानको बाला निस्किनु अघि २ ग्राम कार्बेन्डाजिम ५० % WP प्रति लिटर पानीको दरले मिसाएर स्प्रे गर्ने ।

संकलक तथा तयारकर्ताः विशेषज्ञ सेवा शाखा, कृषि विकास कार्यालय, सिन्धुली